

Nummer 2018/06

datum raadsvergadering	:	15 februari 2018
onderwerp	:	Begroting Stichting Openbaar Onderwijs Primair (St. OOP) 2018
portefeuillehouder	:	M.C. van der Weele
datum raadsvoorstel	:	9 januari 2018

Samenvatting

Stichting Openbaar Onderwijs Primair heeft op 30 november 2017 haar concept begroting 2018 ingediend. Op basis van de Wet op het primair onderwijs (artikel 48) en de statuten van de St. OOP (artikel 19, lid 2) is de stichting verplicht de begroting van het komende kalenderjaar ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad.

De begroting is zowel door de raad van beheer als de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad goedgekeurd en sluit met een positief saldo van € 5.391,-.

Wat is de juridische grondslag?

Op basis van de Wet op het primair onderwijs (artikel 48) en de statuten van de St. OOP (artikel 19, lid 2) is de stichting verplicht de begroting van het komende kalenderjaar ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad.

Wat is de voorgeschiedenis?

De verantwoordelijkheid van de gemeenteraad voor het openbaar onderwijs spitst zich toe op de (grondwettelijke) zorgplicht om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs voor de inwoners. Per 1 januari 2006 is het bestuur van de openbare school voor basisonderwijs De Grote Beer overgedragen aan de Stichting Openbaar Onderwijs Primair in Diemen.

Ondanks de verzelfstandiging blijft de toezichthoudende rol een verantwoordelijkheid van de gemeente en betreft de volgende zaken:

- Het benoemen van bestuursleden;
- Het goedkeuren van de begroting en de jaarrekening;
- Het goedkeuren van de statutenwijziging van de stichting;
- Het beslissen over de stichting en opheffing van een school;
- Het ingrijpen bij ernstige taakverwaarlozing.

Op grond van de wet 'goed onderwijs, goed bestuur' is sinds 2013 bij de Stichting OOP een nieuw bestuursmodel van kracht waarbij een raad van beheer is ingesteld. In artikel 19, lid 2 van de statuten is bepaald dat na verkregen goedkeuring door de raad van beheer de directeur-bestuurder de ontwerp begroting ter goedkeuring voorlegt aan de gemeenteraad.

De gemeentelijke toezichttaak is niet gericht op de kwaliteit van het onderwijs. De goedkeuring kan enkel worden onthouden wegens strijd met de wet of strijd met het algemeen belang waaronder begrepen het financiële belang van de gemeente.

Waarom dit raadsvoorstel?

Stichting Openbaar Onderwijs Primair (ST. OOP) heeft op 30 november 2017 de begroting 2018 ingediend. Conform artikel 19 lid 2 van de statuten van de stichting legt de directeur-bestuurder de begroting ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

De begroting is zowel door de raad van beheer als de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad goedgekeurd en sluit met een positief saldo van € 5.391,-.

Het weerstandsvermogen bedroeg op 1 januari 2017 4,2%. Dit is 0,8 % onder het kengetal van de Inspectie van het Onderwijs¹ voor het weerstandsvermogen. St. OOP stelt eveneens vast dat 5% de streefnorm is bij een risicoprofiel dat past bij de stichting². Met andere woorden: de stichting heeft een relatief klein eigen vermogen ten opzichte van de totale inkomsten en streeft naar een ruimere marge. Wanneer het weerstandsvermogen te ver daalt, kan een situatie ontstaan waarbij de stichting niet meer in staat is om risico's af te dekken. Aan te tekenen is dat de stijgende leerlingenaantallen -die vanwege de voorfinanciering een negatief effect op het weerstandsvermogen hebben- op langere termijn, een positief effect op het weerstandsvermogen zullen hebben.

De sturingsruimte voor het schoolbestuur om op negatieve cijfers te anticiperen is beperkt. Een belangrijk deel van de uitgaven ligt namelijk vast in personele verplichtingen en afschrijvingen (ongeveer 80%). Personele lasten kunnen praktisch alleen worden beïnvloed als verloop zich aandient en er vervangers gekozen moeten worden.

De stichting geeft aan te blijven inzetten op:

- een strakke begrotingsdiscipline;
- transparante administratie om voldoende sturing te hebben op de uitgaven, en dus het in de hand houden daarvan;
- een strategische personeelsplanning;
- inzetten op preventie in de verzuimaanpak;
- een voortdurend streven naar een optimale leerkracht-leerlingen ratio;
- in 2018, onder voorbehoud goedkeuring statuten, fuseren met Stichting Spirit.

Kansen en aandachtspunten

Voorgenomen fusie met Stichting Spirit

Het ministerie van OCW heeft op 5 december 2017 goedkeuring verleend aan de bestuurlijke fusie van Stichting OOP en Stichting Spirit. De beoogde datum van fuseren is uiterlijk 1 augustus 2018.

Voorafgaand aan daadwerkelijk fuseren zal de raad ook moeten instemmen met de te wijzigen statuten. Het streven is om in april 2018 de statuten ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraden in Diemen en Ouder-Amstel. Voor 2018 heeft OOP 25.000 euro begroot voor het fusietraject. Naar verwachting zullen er vanwege de fusie ondermeer financiële voordelen te behalen zijn op het gebied van kosten voor het bestuur, huisvesting van kantoorfuncties en overhead op contracten. De begroting voor de situatie na de fusie zal, volgens de huidige planning, in de zomer van 2018 gereed zijn en vervolgens worden voorgelegd aan de respectievelijke gemeenteraden.

¹ "Kengetallen Inspectie van het Onderwijs", nieuwe richtlijn september 2016. De jaarlijkse accountantscontrole op de jaarrekening vormt het eerstelijns financieel toezicht. Het inspectietoezicht vormt de tweede lijn. Het toezicht op financiën maakt integraal onderdeel uit van het toezicht op onderwijskwaliteit door de inspectie. De laatst beoordeelde financiële gegevens van het bestuur vormen voor de inspectie geen aanleiding het toezicht aan te passen. Het financieel basistoezicht van de inspectie heeft uitsluitend betrekking op de financiële continuïteit van het onderwijs, niet op de financiële rechtmatigheid en doelmatigheid van het onderwijs.

: <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/richtlijnen/2016/09/23/kengetallen-en-signaalwaarden-continuïteitstoelicht>

² Op pagina 2 van de jaarrekening ontbreekt in alinea 3 het betreffende percentage. Tijdens het bestuurlijk overleg d.d. 7 december 2017 gaf de directeur-bestuurder aan dat hier 5% had moeten staan, overeenkomstig de kengetallen van de Inspectie van het Onderwijs.

Pensioen directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder van Stichting OOP, dhr. Bains, zal naar verwachting in augustus 2018, na 44 jaar werkzaam te zijn geweest in het onderwijs, met pensioen gaan. Dhr. Bains heeft een belangrijke rol gespeeld bij de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs in Diemen en Duivendrecht en de vele ontwikkelingen die er de afgelopen jaren hebben gespeeld in het onderwijs in Diemen en Duivendrecht. Denk aan de bouw van meerdere brede scholen, waarbij de te bouwen school in Holland Park voor dit moment de rij zal sluiten. De begroting over geheel 2018 zal er, wanneer de voorgenomen fusie voltrokken is uiteraard anders uitzien. Naar verwachting zal op moment van doorgang vinden van de fusie ondermeer bespaard kunnen worden op bestuurskosten.

OBS de Venser

De Venser zal worden verplaatst naar de groeiende wijk Holland Park. De nieuwe locatie zal naar verwachting in schooljaar 2020-2021 in gebruik worden genomen. Deze verhuizing naar een locatie met meerdere partners onder één dak betekent ook een inhoudelijke omslag en er zal een nieuwe naam worden gekozen. Stichting OOP is daarnaast bezig met het ontwikkelen van een aanpak onderwijsvernieuwing en imago-omslag om vooruitlopend op de verhuizing eveneens positief effect te trachten sorteren. De verwachting is dat het leerlingenaantal zal stijgen, zowel dankzij het verbetertraject en door de groei van Holland Park. In 2018 zullen er in verband met dit verbetertraject kosten worden gemaakt voor nascholing. Eveneens zal na revitalisering van de Venser de mogelijkheid om dislocatie de Kersenboom te verzelfstandigen opnieuw kunnen worden bekeken.

Ziekteverzuim

Ziekteverzuim blijft een aandachtspunt voor Stichting OOP. Uiteraard blijft Stichting OOP zich inzetten voor minimaliseren van het ziekteverzuim waar mogelijk. Een deel van de zieke medewerkers zijn langdurig zieke medewerkers die met ziektepensioen zullen gaan.

Stijgende leerlingenaantallen

Er is sprake van stijgende leerlingenaantallen. De groei van de gemeente Diemen en Ouder-Amstel zal hier aan bij blijven dragen. Omdat er sprake is van voorfinanciering zal het positieve financiële effect hiervan op de langere termijn zichtbaar worden.

Wat gaan we doen?

Voorgesteld wordt de begroting St. OOP 2018 goed te keuren.

Wat is het maatschappelijke effect?

nvt

Welke argumenten en keuzemogelijkheden zijn er?

Ondanks de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs blijft de toezichhoudende rol een verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit is bij wet geregeld. Door de verzelfstandiging heeft de gemeenteraad er voor gekozen de verbinding tussen de gemeentebegroting en de begroting van het openbaar onderwijs door te knippen en niet meer inhoudelijk verantwoordelijk te zijn voor de begroting en de jaarrekening.

De keus die thans gemaakt moet worden is het wel of niet goedkeuren van de begroting. Het goedkeuren van de begroting heeft geen consequenties; het niet goedkeuren van de begroting kan op grond van artikel 48 lid 6 van de Wet op het primair onderwijs alleen wegens strijd met het recht of met het algemeen belang, waaronder begrepen het financieel belang van de gemeente. Beide argumenten zijn op dit moment niet aan de orde hetgeen betekent dat de begroting ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Wat hebben we hiervoor nodig?

Met een positieve begroting 2018 zijn er geen financiële consequenties voor de gemeentebegroting.

Wie is erbij betrokken en hoe communiceren we?

Nvt.

Wat is het vervolg?

De financiële situatie blijft kwetsbaar en daarom blijven wij, evenals voorgaande jaren, een vinger aan de pols houden middels tussentijds bestuurlijk overleg. Mede in verband met het tijdig kunnen informeren van de raad en het tijdig kunnen anticiperen op (onvoorziene) ontwikkelingen.

Er is vertrouwen in voldoende financiële stabiliteit, mede bevestigd door de door Stichting OOP in 2017 aan de wethouder aangeleverde tussentijdse rapporten.

Hoe monitoren en evalueren we?

De kwartaalrapportages van St. OOP worden volgens afspraak aan de wethouder aangeleverd en na afloop van het boekjaar wordt de jaarrekening aan de gemeenteraden voorgelegd.

